

Läkarkårens behov av en stark röst och ett entydigt budskap

■ Läkarförbundet har nyligen givit ut boken »Ett sekel med läkaren i fokus. Läkarförbundet 1903–2003«. Tore Schersténs bidrag tyder emellertid på att fokus förskjutits från läkarna och att deras uppgifter övertagits av andra professioner. Som kompensation har man förstärkt kunskapsmonopolet och ökat specialiseringen.

Läkartidningen inleder sitt nya sekel med ett »livskraftigt« dubbelnummer där förbundsordföranden påpekar att det »krävs en stark röst och ett enigt budskap« för att läkarkåren skall kunna påverka hälso- och sjukvårdens ändamålsenliga utveckling. Gedigen kunskap om det förflutna är viktig för att veta vad som behöver utvecklas. Åtta läkare och en samhällsvetare skriver intresseväckande och koncentrerat på lättillgängligt språk om professionella processer och om allmänhetens föreställningar om sjukdom och bot. De måste få en fortsättning i lika vederhäftiga och läsvärda artiklar.

Både språkrör och forum för fri debatt

Yngve Karlsson och Uno Käarik belyser i var sin artikel Läkartidningens språkrörsroll och roll som fritt debattforum. Det finns en påtaglig spänning mellan språkrörsrollen och rollen som fritt forum, där såväl Moderna Läkare som Sjukhusläkaren, med en imponerande spänst på det fackliga och organisatoriska området, konkurrerar om utrymmet.

De utgör bra mötesplatser för fri facklig och sjukvårdspolitisk debatt. Deras opinionsbildande röst är därför också stark. Båda lever upp till Gustaf Myhrmans krav på Läkartidningen »att föra opposition«, och »aldrig slappna; den måste alltid vara beredd, stridslysten och slagfärdig«. De hotar därför kravet på »en stark röst« för professionen. Ingen av tidningarna kommer att vilja, kunna eller kunna tvingas att avstå från sina avantgardistiska positioner. Förbundet har alltså en tung utmaning framför sig.

Få torde ha insikt om det omfattande redaktionella arbete som krävs för att åstadkomma en ekonomiskt bärkraftig medicinsk tidskrift, som upplevs som ideal i IT-åldern. Därför är artiklarna om den stora omläggningen av LT, om annonsen som historiens spegel, om LT som tidsspegel för medicinen och om omsorgen om ansiktet/omslaget viktiga.

Det eniga budskapet

Hur är det då med det eniga budskapet? I Yngve Karlssons essä om det omaka par som startade LT presenteras redaktören och fackföreningsmannen Hjal-

mar Forssner. Som redaktör var han uppburan, men när han 1927 presenterade en skrift om »God och billig läkarevård ur samhällets och läkarnas synpunkt« drog han på sig en våldsamt kritik från kåren.

Åtta år senare blev J Axel Höjer chef för Medicinalstyrelsen (1935–1952) och tog förde likartade idéer som Forssner. Vem framförde med förbundets röst

Kommentar:

Först en rejäl debatt, sedan opinionsbildning

■ S Åke Lindgren tar upp en välkänd men svår fråga för varje ordförande i Läkarförbundet sedan grundandet för hundra år sedan. Hur ser man till att förena en öppen, vederkvickande och utvecklande debatt om viktiga frågor för förbundet och läkarkåren med att samtidigt föra ut ett samlat budskap för att ge tyngd i opinionsbildningen och lobbyarbetet?

Det finns inget givet svar på frågan, men bägge delarna är lika viktiga och beroende av varandra. Debatten måste alltid ges utrymme, i Läkartidningen, i andra tidningar och föreningsorgan. Samtidigt, när demokratiska beslut väl är fattade i förbundet om exempelvis ny politik i frågor som har bedömts som viktiga för kåren måste mottagarna nås av vårt budskap. Då får det inte över-skuggas av en pågående meningsskiljande debatt.

Ett exempel: Den framtida sjukvården

En praktisk tillämpning av detta står kanske för dörren. Centralstyrelsen beslutade förra året att förbundet måste tydliggöra sin samlade syn på hur läkarkåren ser på den framtida sjukvården i Sverige – dess finansiering, styrning

dess budskap till honom eller till Engel när regionsjukvårdsplanen kom? Och hur kunde det politiska etablissemanget »hoppa över« Läkarförbundet när »sjuk-kronan« infördes och stora delar av kåren blev tjänstemän?

S Åke Lindgren

professor, Lidingö
08-6365936@comhem.se

och struktur. Uppdraget, som en arbetsgrupp ur CS har arbetat med under verksamhetsåret, finns beskrivet i ledaren i Läkartidningen 28–29/2003.

Arbetsgruppens förslag kommer närmast att diskuteras vid ett representantskapsmöte i februari med deltagande från alla delföreningar. Därefter sänds det på remiss till delföreningarna. Det är även planerat att förslaget skall finnas på Läkarförbundets webbplats, med möjlighet för varje enskild medlem att lämna synpunkter.

Jag ser med tillförsikt och spänning fram mot en givande remissomgång och diskussion i förbundet under våren, som sedan mynnar ut i en gemensam sjukvårdspolitisk syn, som centralstyrelsen kan besluta om. Därefter vidtar arbetet med att med en stark röst föra ut och få gehör för vår politik om den framtida sjukvårdens finansiering, styrning och struktur i Sverige – ett område där utvecklingen idag går snabbt och där läkarkåren med sin erfarenhet och kunskap måste vara med och påverka.

Bernhard Grewin

förbundsordförande,
Sveriges läkarförbund

Varför gå över ån efter vatten?

■ I Läkartidningen 49/2003 (sidorna 4066–7) behandlas ett andra yrkesgrupper än psykoterapeuter ska lockas att utbildas till psykoterapeuter. Det är lovligt, men varför utnyttjas inte den potential av leg psykologer/leg psykoterapeuter som redan finns? Anslut oss redan utbildade till försäkringskassan så får patienterna bredd, djup och erfarenhet i ett!

Det krävs ett omfattande bedömningsarbete för att avgöra förutsättningarna hos individen och nätverket för terapi och att eventuellt hänvisa till andra åtgärder. Psykologer har denna kunskap! Det är en rättvisefråga att även den

med tunn plånbok kan få tillgång till psykoterapi i offentlig regi eller genom andra subventioner.

Öppna vårdcentralerna för familjerna, erbjud psykologkontakter på ett tidigt stadium för barn och ungdomar innan problemen avancerar och man tvingas ställa psykiatriska diagnoser och kanske till och med medicinera den kommande generationen!

Eva Nilsson

leg psykolog/leg psykoterapeut,
Halmstad
eva.b.nilsson@lthalland.se